

Kinder- en Jeugdboeken

Zondagsschoolboekjes

Recensie

Auteur: P.C. Mondriaan Sr.
Titel: Wat de liefde vermag
Druk: 1
45 blz.

Een Kerstverhaal is 't eigenlijk niet. Dat het verhaal op een Kerstfeest eindigt, is eene bijkomende omstandigheid. Gelukkig doet ze ook aan 't verhaal geene schade. 't Is over twee buurkinderen. Een arm meisje, dochter eener weduwe, geplaagd en gesard door haren buurjongen, den zoon van eenen rijken boer. In 't arme gezin woont de liefde, door het geloof werkende. Bij den rijken boer en zijne huishoudster is liefde ook voor den zoon des huises een onbekend ding. Hoe 't meisje ten slotte in eene slepende ziekte gestort wordt door de plaagzucht van den knaap, hoe zijn geweten hem drijft om 't kwaad ongedaan te maken en hoe hare vergevensgezindheid hem aanvankelijk doet veranderen, is goed geteekend. Dat in 't gezin van boer Brukman vader en zoon vrede vinden in 't bloed des Kruises, en de weduwe huishoudster wordt bij haren buurman, vormt het slot van 't verhaal. Taal en stijl zijn goed, doch over 't geheel wat hoog voor kinderen, vooral in de beschrijving van natuurtafereelen. Enkele vlekjes hier en daar (blz. 3, 5, 9,) zien wij gaarne over 't hoofd in de hoop, dat zij bij eenen herdruk zullen worden weggenomen. Dat het huis van vader B. tuin noch boomgaard heeft, daar het buiten het dorp ligt, is wel een weinig zonderling. Ook op dergelijke kleinigheden moet worden gelet. De vertaling is vloeiend. En dat dit lieve boekje een zeer fraai uiterlijk heeft, behoeven wij niet uitdrukkelijk te vermelden. De strekking ligt in den titel en wordt in het verhaal op gezonde wijze uitgewerkt. Op treffende wijze schetst het den zegen van wie het woord des Heeren in praktijk brengt. "Hebt uwe vijanden lief". De "hoofdzaak", waarop JACHIN nadruk legt, wordt niet vergeten, maar komt telkens helder in 't licht. Bij de uitdrukking op blz. 7: "door den Heiligen Doop was hij aangenomen door den Drieënenigen God", plaatsen wij een streepje. Voor kinderen van 10-13 jaar bevelen wij dit boekje gaarne aan.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1904

Auteur: P.C. Mondriaan Sr.
Titel: Wat de liefde vermag
Druk: 2
54 blz.

Valentijn Burkman, wiens moeder overleden was, werd door zijn vader en de huishoudster allesbehalve zorgvuldig opgevoed. Hij was dan ook een ondeugende jongen, die zijn lust in kwaaddoen vond. Vooral zijn buurmeisje, Jaantje Moerdijk, het dochttertje eener weduwe, was het mikpunt zijner slechte streken. Hij ontstal haar konijn, waarop ze zoozeer gesteld was, terwijl hij later, toen ze met een mandje kersen op een hek zat, haar daar af deed vallen, om de kersen machtig te worden. Ze had zich door den val zóó erg bezeerd, dat zij gevaarlijk ziek werd. Onder dat alles bleef zij zachtmoedig, zoodat zij zelfs Valentijn niet als den schuldige bekend maakte. Diens geweten begon echter te spreken: hij trachtte zijn misdrijven goed te maken, door het konijn terug

te halen bij de boerin, aan wie hij 't verkocht had en het bij Jaantje terug te brengen. Haar zachtmoedigheid en liefde tegenover zijn ruw geweld vermurwden zijn hart. De familiën werden nu tot elkander gebracht, terwijl Valentijn ook den Heere Jezus leerde kennen als zijn Heiland. Het boekje is vol van onwaarschijnlijkheden. Jaantje is zeer wijs en "ijselijk" vroom. Als Valentijn haar bloembedje vernield heeft, ziet zij hem medelijdend aan. Als hij haar later op een lage manier van 't hek afgetrokken heeft, zegt ze tot haar moeder, die vermoedens tegen V. heeft: "Ik spreek daar liever niet meer over". En dat bij een meisje dat "veel jonger is dan 13 jaar"! En dan die betuiging aan haar moeder, als Valentijn haar het konijn terugbrengt: "Ik houd innig veel van hem"! Ook bij Valentijn vinden we zoo iets onnatuurlijks, als hij tot zijn vader die lange redeneering houdt over het wegnemen van het konijn bij de boerin. Afkeurenswaardig is ook, dat het stelen van 't konijn wordt goedgepraat niet het terugbrengen van het geld. Vervolgens lijkt het vreemd, dat Burkman, die eerst zoo onverschillig is, - al heeft hij Valentijn laten doopen - plotseling ook goede voornemens krijgt, als hij die bij zijn zoon waarneemt. Verscheidene taal- en stijlfouten ontsieren dit boekje. De strekking is, aan te toonen, dat de liefde zelfs het stugste gemoed kan verteederen. Jammer, dat in dit verhaal zoo weinig gevonden wordt van het ware schuldbesef en goede voornemens voldoende schijnen te zijn. De godsdienst, die er in voorkomt, is zeer oppervlakkig. Bovendien hebben we hier met een kind te doen, dat boven alle zonde schijnt verheven te zijn. De moeder spreekt haar aldus aan: "God zegene u, mijn engel". Wij kunnen dit werkje niet aanbevelen.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1917
